

עמ"ת (חיפה) 13882-07-24 - ואיל סמניה נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 13882-07-24 סמניה(עציר) נ' מדינת ישראל
לפני כבוד השופט זיו אריאלי

עורר
נגד
ואיל סמניה (עציר)

משיבה
מדינת ישראל

החלטה

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בעכו (מ"ת 28012-05-24; כב' השופטת ג' טנוס) מיום 1.7.24, במסגרתה הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.
2. בתמצית, נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות איומים. על פי הנטען בכתב האישום, בשלוש הזדמנויות שונות איים המשיב על בת זוגו, על בתם הקטינה ועל אביה של בת הזוג - כי ירצח את המתלוננת ויתקוף את בתם הקטינה. עוד איים כי ימסור לבני המשפחה סרטון בו קיים לכאורה תוכן אינטימי המתייחס למתלוננת.
3. בבקשה נטען כי למשיב 2 הרשעות קודמות, בגין הפרת זכויות יוצרים ועבירות על חוק התכנון והבניה, וכי תלויים ועומדים נגדו שני תיקים - אחד עניינו עניינה בהפרת הוראה חוקית ואיומים כלפי המתלוננת, וכן כתב אישום שעניינו תקיפה של המתלוננת.
4. בדיון מיום 16.5.24 לא חלק העורר על קיומן של ראיות לכאורה. בית המשפט הורה על הפניית המשיב לקבלת תסקיר מעצר. התסקיר לא בא בהמלצת שחרור, בין היתר בשל מיקום החלופה וספקות לגבי המערך הפיקוחי שהוצע. המשיב הופנה לקבלת תסקיר משלים שיתייחס לחלופה החדשה ולצורך בפיקוח אלקטרוני.
5. גם התסקיר המשלים לא בא בהמלצת שחרור. בדיון מיום 1.7.24 טען ב"כ העורר כנגד ממצאי שירות המבחן ומסקנותיו ביחס למפקחים המוצעים. נטען כי בידי העורר חלופה טובה, הכוללת ארבעה מפקחים המוכנים לפקח על העורר, בתנאי פיקוח אלקטרוני, בדירה שנשכרה לשם כך בחיפה. המשיבה התנגדה, ונטען כי מהעורר נשקפת מסוכנות גבוהה. שירות המבחן לא התרשם לחיוב מהמפקחים, ואין מקום לסטות מהמלצת שירות המבחן.

6. בהחלטתו מאותו יום קבע בית המשפט קמא כי המפקחים המוצעים אינם מתאימים למלאכת הפיקוח, התסקיר מפורט ומעיק, וכי אין עילה לסטות מהמלצת שירות המבחן. משכך הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

7. מכאן הערר. לטענת העורר, היה מקום לשקול את שחרורו לחלופה שהוצעה מחוץ לגבולות שפרעם. נטען כי התסקיר לוקה בחסר ולא מדויק. היה מקום בנוסף לשקול את המשך המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. לא היה מקום לזקוף לחובתו של העורר את העובדה כי הוא כופר במיוחס לו בכתב האישום. העורר מוכן לטיפול.

8. המשיבה סומכת את ידיה על החלטת בית המשפט קמא. נטען כי מדובר בעבירות אלימות במשפחה, ובאיומים חמורים ומורכבים.

9. בתום הדיון נטלתי לעיוני את תיק החקירה. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים נחה דעתי כי דין הערר להתקבל, כי יש להורות על החזרת הדיון לבית המשפט קמא על מנת שזה יתרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים המוצעים.

10. יוער, כי מקריאת תיק החקירה עולה כי בידי המבקשת ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של המשיב (הסנגור אף לא חלק על עובדה זו). קמה גם עילת מעצר. עם זאת יש לזכור - שירות המבחן הטרשם כי העורר שמר רוב חייו על תפקוד בתחום לימודי ותעסוקתי, מגלה הבנה כלפי נסיבות מעצרו, חווה את המעצר ואת ההליך הפלילי כגורם מרתיע ומציב גבולות. אמנם, נוכח קשיים המפורטים בתסקיר התמודד העורר עם עומס רגשי וסיגל לעצמו תקשורת תוקפנית, ובמצבי דחק עלול להפוך לאגרסיבי ותוקפני. ועדיין - נראה כי אין המדובר במי שסיגל דפוסי התנהגות אנטי סוציאליים. לחובתו גם אין הרשעות קודמות רלבנטיות, ודאי לא בעבירות אלימות. שירות המבחן הטרשם מרמת סיכון "בלתי מבוטלת" להמשך התנהלות אלימה ובעייתית בעתיד.

11. בנסיבות אלו, ובשים לב לסוג העבירות המיוחסות לעורר, מבלי להקל ראש בחומרתן, נראה כי מדובר ברמת מסוכנות אשר ניתן לשקול דרכים להפחיתה באמצעות חלופת מעצר, הכוללת הרחקה, בפיקוח אנושי סמכותי ומציב גבולות, ובתוספת פיקוח אלקטרוני.

12. בענייננו, שירות המבחן לא בא בהמלצת שחרור, בתסקירו מיום 27.6.24, בין היתר נוכח הסתייגותו ממערך הפיקוח המוצע. בית המשפט קמא לא מצא לנכון להתרשם בעצמו מהמפקחים המוצעים, ובכך, לטעמי, שגה.

13. בבש"פ 3960/18 דמראני נ' מדינת ישראל (30.5.18) נאמרו הדברים הבאים, היפים גם לעניינו של העורר שבפני:

"אני סבור כי יש אמנם לייחס חשיבות רבה להמלצתו של שירות המבחן, וזאת בשל ניסיונו המקצועי הרב בבחינתן המעמיקה של חלופות מעצר המוצעות על ידי נאשמים בהליך המעצר. ואולם, אין לראות בהמלצתו של שירות המבחן הכרעה שיפוטית. הכרעה זו מסורה אך ורק בידי בית המשפט, אשר בסמכותו לשקול את מכלול השיקולים הרלוונטיים לבחינת שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, ובכלל זה מסוכנותו של הנאשם והאפשרות של חלופת המעצר המוצעת לאינה. בהקשר זה יבחן בית המשפט גם את יכולתם של המפקחים המוצעים לבצע את המוטל עליהם, היינו לשמור את צעדיו של הנאשם לבל יעבור עבירות כלשהן בתקופת מעצרו. בעשותו כן, על בית המשפט להפעיל שיקול דעת עצמאי, ולהתרשם בעצמו הן מהמפקחים המוצעים הן מתנאיה של חלופת המעצר המוצעת בכללותה."

ור' עוד בש"פ 6/21 פלוני נ' מדינת ישראל (19.1.21);

בש"פ 1815/19 אבו זאיד נ' מדינת ישראל (25.3.19);

בש"פ 450/19 גנאל נ' מדינת ישראל (31.1.19).

14. ייתכן אמנם, כי לו היה בית המשפט קמא מתרשם בעצמו מהמפקחים - היה נותר בהחלטתו כי דין העורר להיעצר עד תום ההליכים נגדו. ייתכן כי היה מתרשם כי המפקחים המוצעים אינם מתאימים למלאכת הפיקוח. אך ייתכן כי היה מגיע למסקנה אחרת מזו של שירות המבחן. ובתסקיר לבדו אין כדי לפטור את בית המשפט מחובתו להתרשם בעצמו מהמפקחים המוצעים.

15. אשר על כן אני מקבל את הערר, ומורה על החזרת הדיון לבית המשפט קמא, על מנת שזה יבחן את החלופה המוצעת על ידי העורר, ויתרשם מהמפקחים המוצעים.

16. ברי כי כל טענות הצדדים שמורות להם. עד למתן החלטה אחרת על ידי בית המשפט קמא - יותר העורר במעצר.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ד' תמוז תשפ"ד, 10 יולי 2024, בהעדר הצדדים.